

Это, как друга в беде оставить!». И это – только один маленький эпизод! А сколько людей должны быть вечно благодарны Михаилу Ивановичу за продвижение в карьере, за решение каких-то научных проблем и даже бытовых ситуаций. Сколько проблем он разрешил! В трудный момент поддерживал тех, кто с ним рядом, «пахал», как мог!

Я часто вспоминаю и цитирую в общении с коллегами мудрые высказывания Михаила Ивановича. При этом обязательно и с удовольствием ссылаюсь на автора. Этот то самый случай, когда даже просто общение с человеком подобного высокого масштаба. При этом он, как мне казалось, он имел опыт во всем: от решения вопросов с «начальство», до чисто житейских вопросов.

Конечно же, ушел Михаил Иванович в мир иной, до обидного, рано. Работа с таким «зашкаливающим» уровнем напряжения не могла не сказаться на здоровье. Когда не хватало рабочего дня с 8.00 до 19.00 и встречи с аспирантами переносились на поздний вечер на дом к научному руководителю. Зато сколько работ было защищено! Сколько научных тем было реализовано! С удовольствием вспоминаю одну из многих хозтем – по эффективности использования энергоресурсов. Задаю себе вопрос: смог бы я, не участвуя в теме, посетить и Ташкент, и Вильнюс, и Ригу, и Таллинн, и Минск? И за это – тоже огромная благодарность организатору этой масштабной работы – профессору М.И. Беляеву!

Большинство из его молодых помощников уже старше его самого. Но не зря говорят: «Человек живет, пока о нем помнят». Уверен, что о нем всегда будет помнить каждый, кто хоть раз с ним общался. Светлая ему память!

Е.В. Ромат, д-р наук по гос. управлению, проф. (*КНТЭУ, Киев*)

НАЗАД У МАЙБУТНЄ

Назад ріки не течуть, два рази люди не живуть. Жвавий розум, самовіддана і безмежна любов до своєї справи здобули Михайлу Ивановичу Беляеву загальну повагу. В пам'яті залишається – генетична обдарованість, його досвідченість у самих різних справах, здатність діяти наполегливо і енергійно, рідкісна ерудиція.

Я захоплювався здатністю М.І. Беляєва думати швидко, вирішувати невідкладно, робити все незвичайно переконливо. Пізніше зрозумів, як багато значить для мене, що поруч була така надійна та світла людина. Ділова напористість запалювала душу, розворушувала

так, що свербіли руки. Хотілося самому більше працювати, писати, удосконалюватись.

Вражає талант його спілкування і роботи з людьми. Адже йому доводилося стикатися з людьми різними – їх потрібно було згуртувати, направити, зацікавити, та ще навчити мислити самостійно і сумлінно працювати. Тонкий психолог, він знав характер колег, досконально і чудово розумів все їх приховане, їх слабкості, здатності і таємну людську сутність.

Наукова думка жива до тих пір, поки живі наукові школи. А живуть школи тому, що залишилися учні, не зруйновані традиції, збереглася пам'ять, не зникла аура Михайла Івановича Беляєва, який заснував наукову школу і високо підняв планку наукових досліджень. При згадці його імені спливає образ людини обдарованої багатограним талантом, яка стала корифеєм науки за життя. І на сьогодні його праці актуальні та складають гордість інноваційного потенціалу України.

За Платоном однією з градацій типів лідерів є «керівники ремесла, завдання яких – організувати виробництво таким чином, щоб воно було ефективним і дозволяло виробляти продукцію, необхідну для задоволення потреб усіх громадян суспільства». Формування М.І. Беляєва як лідера почалося в оточенні практиків, знавців своєї справи, хоча і далеких від суто дослідницької роботи.

Завдяки своїй цілеспрямованості, титанічній працездатності, широкій ерудиції та організаторським здібностям професор Михайло Іванович Беляєв зібрав навколо себе колектив однодумців, які згодом і склали наукову школу вченого. Лише геніям приходять власні наукові ідеї, а талантам притаманно не шкодувати та щиро передавати їх своїм учням, що на сьогодні дозволило послідовникам започаткувати свої наукові школи. Вчений, який сформувався у науковій школі професора М.І. Беляєва і ввібрав її традиції, апіорі повинен поєднувати такі несумісні властивості, як твердість і гнучкість, мрійливість і реалізм, дружелюбність і вміння «тримати дистанцію», нарешті, серйозність і почуття гумору.

М.І. Беляєв викликав повагу своїм професіоналізмом і творчим підходом до дослідницької роботи в актуальних напрямках. При безпосередньому знайомстві вразила його невгамовна енергія, неймовірна цілеспрямованість і працездатність. Перебуваючи поруч з ним, ніхто не міг залишатися байдужим до справи. Ця людина вміла зацікавити, згуртувати навколо себе однодумців і надихнути на рішення будь-якої задачі. Державного масштабу розум, вміння ставити конкретні цілі та завдання, інтуїтивне бачення перспективи, здатність знайти новаторське рішення приводили до безперечного успіху всіх його починань.

Оригінальні досягнення засновника власної наукової школи професора М.І. Беляєва та його учнів затребувані й у сьогоднішні. Запропоновані раніш концептуальні рішення, вдосконалені з урахуванням сучасних досягнень, цілком можуть бути використані і в майбутньому.

О.Г. Терешкін, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

ХОТИМ, ЧТОБЫ ПОМНИЛИ

Впервые мы увидели Михаила Ивановича в августе 1979 года на субботнике по уборке территории. (Мы были приняты на работу в Харьковский институт общественного питания с 1 августа 1979 года, в качестве ассистентов кафедры политической экономии.) Личное знакомство произошло позднее.

Н.Г. Ушакова: Когда я, начинающий преподаватель, делающий первые, еще неуверенные шаги в науке, изъявила желание работать над кандидатской диссертацией, мой непосредственный руководитель – заведующий кафедрой политической экономии Алексей Иванович Плахута настоятельно рекомендовал мне не форсировать события, и только благодаря поддержке Михаила Ивановича я получила необходимые рекомендации и в 1980 году поступила в заочную аспирантуру, в 1985 году защитила кандидатскую диссертацию.

Т.В. Андросова: Михаил Иванович активно поддерживал молодых преподавателей в их стремлении вести научные исследования и работать над кандидатскими диссертациями.

Тесные рабочие контакты с Михаилом Ивановичем у нас были во время моей работы ответственным секретарем приемной комиссии в течении нескольких лет (в период, когда Михаил Иванович возглавлял Харьковский институт общественного питания).

А перед отъездом в Монголию Михаил Иванович подписал приказ о моем назначении деканом экономического факультета.

Мы всегда будем помнить о том, какую роль сыграл Михаил Иванович в нашем профессиональном становлении. Наши научные степени и первые ученые звания мы получили при его непосредственной поддержке, и так могут сказать очень многие наши сегодняшние коллеги.

С Михаилом Ивановичем у нас были и рабочие, и личные контакты. Михаил Иванович был стремительным человеком, эффективным руководителем, таким, про которых говорят «горит на работе».